

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för kulturvetenskaper

1FI100 Idéhistoria, filosofi och samhällsteori, 30 högskolepoäng
History of Ideas, Philosophy and Social Theory, 30 credits

Ämnesgrupp

Filosofi

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för kulturvetenskaper 2009-12-10

Senast reviderad 2012-06-05

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2012

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Engelska B.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- tillämpa begreppsanalys,
- utföra logiska slutledningar,
- argumentera i normativa frågor,
- tillämpa källkritisk metod,
- redogöra för vetenskapshistoriens huvudlinjer.

Delkurs 1 Det vetenskapliga tänkandets historia 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för de väsentliga dragen i det vetenskapliga tänkandets historia,
- identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och av att utveckla sin kompetens.

Delkurs 2 Vetenskapsfilosofi och värdeteori 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- tillämpa begreppsanalys,
- redogöra för centrala begrepp och logiska regler inom vetenskapsfilosofin,
- skilja mellan deskriptiva och normativa resonemang,
- visa förmåga med avseende på elementär kritisk prövning av påståendens

- empiriska, logiska, eller normativa giltighet,
- identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och av att utveckla sin kompetens.

Delkurs 3 Människa, samhälle och filosofi 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för sambandet mellan normativ samhällsfilosofi och politiskt handlande och utveckling,
- redogöra för sambandet mellan å ena sidan värderingar och övertygelser och å andra sidan historiska processer,
- visa förmåga med avseende på muntlig och skriftlig argumentation i normativ samhällsfilosofi,
- identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och av att utveckla sin kompetens.

Delkurs 4 Grundkurs i vetenskapsteori och metod 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- tillämpa källkritik och grundläggande samhällsvetenskaplig metod,
- identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och av att utveckla sin kompetens.

Innehåll

Kursen innehåller fyra delkurser. För samtliga delkurser gäller att obligatoriska moment kan förekomma. Dessa anges i förekommande fall av undervisande lärare.

Delkurs 1 Det vetenskapliga tänkandets historia 7,5 högskolepoäng

Denna delkurs presenterar en introduktion till och en översikt över det vetenskapliga tänkandets historia.

Delkurs 2 Vetenskapsfilosofi och värdeteori 7,5 högskolepoäng

Delkursen presenterar filosofiska begrepp och teorier som är relevanta för vetenskaplig förståelse i allmänhet och normativa resonemang om människa och samhälle i synnerhet. En introduktion till begreppsanalys och slutledningslära ges, liksom övergripande resonemang kring orsakssamband, sanningsteori och kunskapsteori. Centrala moralfilosofiska teorier introduceras och problematiseras.

Delkurs 3 Människa, samhälle och filosofi 7,5 högskolepoäng

Delkursen behandlar centrala samhällsfilosofiska problem rörande människovärde, frihet, rättigheter och mänsklig utveckling. Samspelet mellan normativa övertygelser och politiskt handlande tas upp, med tonvikt på vissa av 1900-talets stora humanitära katastrofer.

Delkurs 4 Grundkurs i vetenskapsteori och metod 7,5 högskolepoäng

Delkursen ger grundläggande kunskaper i metod och källkritik. Studenten tränas i formulering och precisering av vetenskapliga frågeställningar, och i att överväga val av metod i relation till forskningssyfte.

Undervisningsformer

Undervisningen genomförs i form av föreläsningar och seminarier.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd på kursen ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda.

Examinationsformerna utgörs av skriftliga tentamina och inlämningsuppgifter. För godkänt resultat krävs även aktivt och välförberett deltagande i seminarier.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor (inom ramen för ordinarie terminstid) och antal tentamenstillfällen är begränsade till fem (Högskoleförordningen 6 kap 21 §).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Det vetenskapliga tänkandets historia 7,5 hp

Eriksson, Gunnar & Frängsmyr, Tore (2004 eller senare). *Idéhistoriens huvudlinjer: Grunder i historisk teori, metod och framställningssätt*. 4 rev. uppl. Stockholm: Wahlström & Widstrand. 247 s. ISBN: 9789146000600 (POD) eller 91-4621086-5 (inb.).

Herbert, Anna & Bergstedt, Bosse (2008). *Kunskapen och språket: Om pedagogiken, texten och hjärnan*. Stockholm: Liber. Utdrag, 27 s. ISBN: 978-91-47-08406-7. Tillhandahålles av institutionen.

Idéhistorisk läsebok: Texter och bilder ur den västerländska tankens historia under 3000 år. (1982). Stockholm: Gidlund. Utdrag, ca 130 s. ISBN: 91-7021-398-4 (Band 1) & ISBN: 91-7021-399-2 (Band 2). Tillhandahålles av institutionen.

Molander, Joakim (2003). *Vetenskapsteoretiska grunder: Historia och begrepp*. Lund: Studentlitteratur. 182 s. ISBN: 91-44-02690-0.

Wollstonecraft, Mary A. (1792). *Vindication of the Rights of Woman*. London: J. Johnson & Boston: Peter Edes. Elektronisk resurs: www.bartleby.com/144/. Utdrag, ca 155 s.

Utöver detta tillkommer aktuella artiklar, ca 50 s.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Vetenskapsfilosofi och värdeteori 7,5 hp

Driver, Julia (2007). *Ethics: The Fundamentals*. Malden, Mass: Blackwell Publishing. 186 s. ISBN: 1405111542.

Hospers, John (1997). *An Introduction to Philosophical Analysis*. London: Routledge. 282 s. ISBN: 0415157935.

Nagel, Thomas (1987). *What Does It All Mean?* New York: Oxford University Press. 101 s. ISBN: 978-0-19-517437-3. Finns på svenska som: *Vad är meningen med alltihop?* Nora: Nya Doxa. 1991. 93 s. ISBN: 978-91-88248-10-7.

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Människa, samhälle och filosofi 7,5 hp

Egonsson, Dan (1999). *Filosofiska essäer om människovärde*. Nora: Nya Doxa. Urval, 189 s. ISBN: 9157803196.

Glover, Jonathan (2001). *Humanity: A Moral History of the Twentieth Century*. London: Pimlico. Urval, 451 s. ISBN: 0712665412.

Mill, John Stuart (2002). *On Liberty*; finns på svenska som *Om friheten*. Stockholm: Natur och Kultur. 125 s. ISBN: 9127020118.

Sen, Amartya (2002). *Development as Freedom*; finns på svenska som *Utveckling som frihet*. Göteborg: Daidalos. 422 s. (Urval.) ISBN: 9171731512.

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Grundkurs i vetenskapsteori och metod 7,5 hp

Ahrne, Göran (2011). *Handbok i kvalitativa metoder*. Liber. I urval. ISBN 978-91-47-09446-2

Ejvegård, Rolf (2009). *Vetenskaplig metod. Studentlitteratur*. I urval. IISBN 978-91-44-05474-2

Fangen, Katrin & Sellerberg, Ann-Mari (2011). *Många möjliga metoder*. Studentlitteratur. I urval. ISBN 978-91-44-07422-1

Thurén, Torsten (2005). *Källkritik*. Stockholm: Liber. I urval. ISBN: 91-47-05293-7.

Sammanlagt ca 500 sidor.